Bijlage 1 context en verwerking van de aanbevelingen van de evaluatie CR

Wat houdt de centrumregeling in?
De 13 gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland (Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen) werken samen op het gebied van de inkoop en subsidiëring, declareren en betalen, contract- en relatiemanagement, monitoring, kwaliteitsbewaking en handhaving van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg. De samenwerking heeft de vorm van een centrumregeling. In de centrumregeling zijn concrete afspraken vastgelegd over onder andere de financiële en organisatorische samenwerking tussen de gemeenten met betrekking tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Wat houdt de dienstverleningsovereenkomst in?
De dienstverleningsovereenkomst specificeert de afspraken over de te leveren zorg en ondersteuning aan inwoners . Hierbij gaat het om specifieke uitvoeringskaders, de kwaliteitseisen waaraan de taakuitoefening door gemeente Nijmegen moet voldoen, de wijze waarop de deelnemende gemeenten een financiële bijdrage leveren in de kosten die de gemeente Nijmegen maakt voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden, de informatieplicht en verantwoordingsplicht van het college van de gemeente Nijmegen aan de overige colleges van de regiogemeenten en de wijze waarop de colleges van de gemeenten elkaar informeren over het niet nakomen van hun verplichtingen en de gevolgen die zij daaraan verbinden. Ook regelt de dienstverleningsovereenkomst het mandaat dat aan de centrumgemeente wordt verleend. De dienstverleningsovereenkomst valt onder uitvoering en is een verantwoordelijkheid van het college.

Wat houdt het inrichtingsplan in?
In het inrichtingsplan staat hoe we de samenwerking concreet vormgeven. We leggen het inrichtingsplan ter kennisgeving aan u voor.

Wat zijn de belangrijkste uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie?
Het onderzoek, uitgevoerd door & Van de Laar, concludeert dat er veel goed gaat in de samenwerking, maar dat er ook nog wat aandachtspunten zijn. De regiogemeenten zijn over het algemeen tevreden over de uitvoering van taken door de centrumgemeente. Er zijn verbetermogelijkheden op het gebied van transparantie en gelijkwaardigheid in de rolverdeling en overlegstructuur. De governance is in de basis goed.
De aanbevelingen zijn:

1. Laat construct in tact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
2. Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
3. Zet in op vinden balans tussen centralisatie en ‘couleur locale’/lokale betrokkenheid.

4. Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zijn opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

Hoe is de aanpassing van de centrumregeling tot stand gekomen?
Een werkgroep, bestaande uit een ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging van de gemeenten, heeft op basis van de uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie, de aanpassing van centrumregeling (en dienstverleningsovereenkomst en regioplan) uitgewerkt. In het portefeuillehoudersoverleg beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland is op 10 september 2025 ingestemd met het ontwerp wijzigingsbesluit. Vervolgens zullen colleges van alle regiogemeenten besluiten over het ontwerp wijzigingsbesluit en deze voorleggen voor zienswijzen aan hun raden.

Hoe zijn de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie verwerkt in het ontwerp aanpassing van de centrumregeling?
Hieronder vindt u de aanbevelingen en de *aanpassingen*.

1. Laat construct in tact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
   In de centrumregeling zijn op dit onderdeel geen aanpassingen gedaan, maar wel in de dienstverleningsovereenkomst, zie onder.
2. Vergroot bewustzijn in opdrachtgever- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur. Op twee onderdelen zijn hiervoor aanpassingen gedaan in de centrumregeling.
   a) *In de centrumregeling (artikel 3) zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.*
   b) *Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de centrumregeling Art 1. Lid 5 en Art 5. Lid 5 en lid 6.*
3. Zet in op vinden balans tussen centralisatie en ‘couleur locale’/lokale betrokkenheid.
   Zie bovenstaande aanpassing 2b) in de centrumregeling m.b.t. het instellen van een bestuurlijk kernteam voor onverwachte en urgente kwesties.
4. Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zijn opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

a) *In lijn met het collegevoorstel 'Verdeling centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang', (d.d. 26 maart 2024) en het aangenomen raadsvoorstel (d.d. 5 juni 2024) wordt de afspraak aangepast om alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 1-1-2025 te delen met de regiogemeenten. Dit is in de centrumregeling (artikel 7-9) aangepast.*
b) *Daarnaast is nader geconcretiseerd in Artikel 3.4, dat we regionaal samen werken aan de regionale beleidsopgaven en dat iedere gemeente minimaal 0,2 fte ambtelijke beleidscapaciteit levert om de regionale opgaven te realiseren.*

Tenslotte zijn er enkele tekstuele aanpassingen gedaan in de centrumregeling, die tegemoet komen aan de helderheid en de actualiteit. Zie daarvoor de bijlage Overzicht wijzigingen centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.

Hoe zijn de belangrijkste uitkomsten van de evaluatie verwerkt in het ontwerp aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan?
Hieronder vindt u de aanbevelingen en de *aanpassingen*.

1. Laat construct in tact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
   De afspraak om jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst artikel 8a en 8b.
2. Vergroot bewustzijn in opdrachtgever- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
   Zie onder 1. Daarnaast is de overlegstructuur verhelderd in het inrichtingsplan.
3. Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale'/lokale betrokkenheid.
   D*e uitgangspunten van de samenwerking verhelderd.*
4. Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zien wij als opportuun, zoals t.a.v. de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.
   Zie ook onder 4) aanpassingen centrumregeling. Dit is tevens in de dienstverleningsovereenkomst (artikel 6.5, 6.6, 6.8) aangepast.

Tenslotte zijn er enkele tekstuele aanpassingen gedaan in het inrichtingsplan en de dienstverleningsovereenkomst, die tegemoet komen aan de helderheid en de actualiteit. Zie daarvoor de bijlage Overzicht wijzigingen dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-wordt tabel.